

Rapport

Datum: 19 mei 2006

Rapportnummer: 2006/189

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden zijn familieboekje, zeemanspaspoort en Spaanse verblijfsvergunning niet aan hem heeft willen teruggeven, waardoor hij niet in staat is zijn wedertoelating tot Spanje te regelen.

Voorts klaagt verzoeker erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden zijn klacht hierover niet in behandeling heeft willen nemen.

Beoordeling

I. Ten aanzien van de weigering tot teruggave van verzoekers documenten

Bevindingen

1. Verzoeker, van Ghanese nationaliteit, diende op 6 juni 2003 een aanvraag in tot verlening van een verblijfsvergunning bij de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden. Verzoeker, getrouwd met een Spaanse vrouw, was op het moment van aanvraag in het bezit van een Spaanse verblijfsvergunning geldig tot 13 juli 2003. Bij beschikking van 28 juli 2003 werd zijn aanvraag door de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie afgewezen. Op 26 februari 2004 werd verzoeker in vreemdelingenbewaring gesteld vanwege het ernstige vermoeden dat verzoeker zich aan zijn uitzetting uit Nederland wilde onttrekken. Op 13 september 2004 werd de vreemdelingenbewaring opgeheven omdat er onvoldoende zicht was op daadwerkelijke uitzetting van verzoeker naar Spanje danwel Ghana. In de periode dat verzoeker zich in vreemdelingenbewaring bevond bracht zijn, inmiddels overleden, huisbaas in april/mei 2004 documenten van verzoeker, die zich in zijn kamer bevonden, naar de vreemdelingendienst. Volgens verzoeker waren dit een zeemanspaspoort, een familieboekje en zijn Spaanse verblijfsvergunning.

2. Bij brief van 31 maart 2005 verzocht verzoekers gemachtigde de vreemdelingendienst om teruggave van verzoekers documenten zodat hij in staat zou worden gesteld bij de Spaanse ambassade in Nederland een reisdocument aan te vragen waarmee hij terug kon reizen naar Spanje. De vreemdelingendienst liet hierop op 6 april 2005 weten dat nu gebleken was dat verzoeker geen verblijfsrecht meer had in Spanje en hij niet in staat was te reizen, omdat hij niet beschikte over een reisdocument, de documenten die in het bezit waren van de vreemdelingendienst niet zouden worden geretourneerd. De vreemdelingendienst meldde daarbij dat de dienst slechts in het bezit was van een Spaans familieboekje en een familieboekje uit Bilbao.

3. Vervolgens diende verzoeker een klacht in bij de vreemdelingendienst over de weigering zijn documenten aan hem terug te geven. In reactie op die klacht liet de vreemdelingendienst weten de klacht niet in behandeling te nemen. Verzoeker diende hierop een klacht in bij de Nationale ombudsman.

4. Bij brief van 30 juni 2005 nodigde de vreemdelingendienst verzoeker uit voor een persoonlijk gesprek op 7 juni (kennelijk was bedoeld: juli; N.o.) 2005 waarbij werd aangegeven dat de documenten aan verzoeker zouden worden teruggegeven en dat hij niet, wegens illegaal verblijf, zou worden aangehouden. Verzoeker ging niet in op deze uitnodiging. Verzoeker ging ook niet in op de bij brief van 7 juli 2005 gedane herhaalde uitnodiging van de vreemdelingendienst.

5. In reactie op de klacht deed de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden de Nationale ombudsman mee verzoekers klacht gegrond te achten omdat er geen enkele reden meer was om verzoeker zijn documenten niet terug te geven. Hierbij werd aangegeven dat zich in het dossier van de vreemdelingendienst bevonden: een Spaans familieboekje, een Titulo de Familia Numerosa afgegeven te Bilbao, een fotokopie van een Tarjeta de Familiar de Residente Comunitario, een "duplicado" afgegeven te Palma de Mallorca op naam van verzoeker en geldig tot 13 juli 2003 en een zeer slecht leesbare kopie van een Ghanees paspoort ten name van verzoeker. Het door verzoeker genoemde zeemansboekje werd niet in het dossier aangetroffen. Tot slot liet de korpsbeheerder weten dat de documenten van verzoeker begin augustus 2005 aan verzoekers gemachtigde waren overhandigd.

6. Bij brief van 11 augustus 2005 liet verzoekers gemachtigde de Nationale ombudsman weten dat niet alle documenten van verzoeker waren geretourneerd. Gemist werden het zeemanspaspoort en het Spaans verblijfsdocument "duplicado". Daarnaast gaf hij aan dat de wel overhandigde Titulo de Familia Numerosa en de kopieën van het paspoort niet van hem afkomstig waren. De Nationale ombudsman verzocht de korpsbeheerder op verzoekers brief te reageren en daarbij aan te geven op welke wijze verzoekers documenten in het dossier van de vreemdelingendienst terecht waren gekomen, op welke wijze de inname van de documenten was geregistreerd en of daarbij mogelijk een bewijs van ontvangst was afgegeven aan verzoekers huisbaas. De korpsbeheerder liet hierop weten dat de kopie van het Spaans verblijfsdocument (een kopie van een "duplicado") naar verzoekers gemachtigde zou worden gezonden. Ook deed hij mee dat voor zover was na te gaan een aantal documenten in 2004 was overhandigd door verzoekers huisbaas, na de inbewaringstelling van verzoeker. Niet was vastgelegd welke documenten dit betrof noch was vast te stellen of een ontvangstbevestiging was afgegeven.

7. Op 14 december 2005 bracht een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman een bezoek aan de vreemdelingendienst om het dossier van verzoeker in te zien. In het dossier bevonden zich alleen de kopieën van de hiervóór onder 5. genoemde documenten. De door verzoeker gemiste documenten zoals een zeemansboekje of een kopie daarvan

werden niet aangetroffen. In het dossier was niet geregistreerd welke documenten, wanneer en door wie waren ingeleverd noch of en zo ja, wie er had getekend voor ontvangst van die documenten.

Beoordeling

8. Het redelijkheidsbeginsel eist dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van burgers. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

9. Verzoeker verzocht de vreemdelingendienst om teruggave van zijn documenten om daarmee bij de Spaanse ambassade te trachten een document te krijgen voor de terugreis en toegang naar Spanje. Hij was voornemens terug te reizen naar Spanje, waar hij eerder in het bezit was geweest van een verblijfsvergunning, omdat zijn aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning in Nederland was afgewezen. Op het moment dat hij verzocht om teruggave was al gebleken dat de vreemdelingendienst er niet in was geslaagd om verzoeker te verwijderen naar Spanje dan wel Ghana. Verzoeker wilde nu op eigen gelegenheid proberen zijn vertrek uit Nederland te regelen. De vreemdelingendienst weigerde de documenten aan verzoeker te retourneren omdat hij niet beschikte over een reisdocument en de teruggave van de gevraagde documenten daarin niets zou veranderen. Hierin kan de vreemdelingendienst niet worden gevolgd omdat het nu juist in de bedoeling lag van verzoeker om met de gevraagde documenten te trachten een reisdocument te verkrijgen. De vreemdelingendienst had er geen belang bij de gevraagde documenten niet te retourneren hetgeen de korpsbeheerder in zijn reactie op de klacht ook beaamde door de klacht gegrond te verklaren en daarbij aan te geven dat er geen enkele reden was om verzoekers documenten niet aan hem terug te geven. Door verzoekers verzoek om teruggave van zijn documenten niet te honoreren handelde de vreemdelingendienst in strijd met het redelijkheidsbeginsel.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk

10. Tenslotte merkt de Nationale ombudsman nog op dat na teruggave van de documenten aan verzoeker een verschil van mening is ontstaan tussen verzoeker en de vreemdelingendienst over welke documenten zich bij de vreemdelingendienst zouden moeten bevinden. Dit was voor de Nationale ombudsman aanleiding het dossier bij de vreemdelingendienst in te zien. Er bleken zich in het dossier alleen kopieën te bevinden van de stukken die uiteindelijk aan verzoekers gemachtigd zijn geretourneerd. Het door verzoeker genoemde zeemansboekje bevond zich niet in het dossier.

Het ontbrak in dit dossier aan de benodigde administratieve nauwkeurigheid nu niet was vastgelegd wie, wanneer, welke stukken bij de vreemdelingendienst had ingeleverd. Dit is onjuist. Door zorgvuldig dossierbeheer met de daarbij behorende registratie van

inkomende stukken had een discussie over hetgeen zich al dan niet in een dossier bevindt of behoort te bevinden voorkomen kunnen worden.

II. Ten aanzien van het niet in behandeling nemen van verzoekers klacht

Bevindingen

1. Op 22 april 2005 zond de Nationale ombudsman verzoekers klacht over het niet retourneren van zijn documenten door de vreemdelingendienst, in het kader van het zogenoemde kenbaarheidsvereiste ter behandeling door naar de vreemdelingendienst. De vreemdelingendienst liet de Nationale ombudsman in reactie daarop weten de klacht van verzoeker niet te behandelen omdat de zienswijze van de vreemdelingendienst zoals weergegeven in de brief van 6 april 2005 aan verzoekers gemachtigde onveranderd was. In die brief van 6 april 2005 liet de vreemdelingendienst weten de documenten niet te retourneren omdat verzoeker niet beschikte over een reisdocument.

2. In reactie op de klacht liet de korpsbeheerder weten dat verzoekers klacht over het niet teruggeven van zijn documenten conform de voor het korps voorgeschreven werkwijze in behandeling genomen had moeten worden. Hij achtte verzoekers klacht over het niet in behandeling nemen van zijn klacht dan ook gegrond.

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit impliceert dat een bestuursorgaan een klacht van een burger als zodanig dient te behandelen.

4. De behandeling van klachten is aan een aantal wettelijke regels onderhevig. Deze regels houden verplichtingen in voor dat bestuursorgaan en zijn in het leven geroepen om de indiener van een klacht te verzekeren van een adequate klachtbehandeling.

5. Door de klacht van verzoeker niet in behandeling te nemen maar slechts te verwijzen naar een eerdere reactie op verzoekers vraag om teruggave van zijn documenten schuift de vreemdelingendienst de regels, met de daarbij horende vereisten, voor klachtbehandeling terzijde. Dit is in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden te Leiderdorp, is gegrond ten aanzien van:

- de weigering tot teruggave van documenten, wegens schending van het redelijkheidsbeginsel;
- het niet in behandeling nemen van de klacht, wegens schending van het fair play beginsel.

Onderzoek

Op 9 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A., ingediend door de heer P.W. Lucas te Den Haag, met een klacht over een gedraging van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Hollands Midden te leiderdorp.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

De korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift met bijlagen aan de Nationale ombudsman van 2 maart 2005
2. Brief van 31 maart 2005 waarin verzoekers gemachtigde de vreemdelingendienst verzocht om teruggave documenten
3. Reactie vreemdelingendienst van 6 april 2005 op verzoek om teruggave documenten
4. Brief van 2 mei 2005 van de vreemdelingendienst aan de Nationale ombudsman over het niet in behandeling nemen van verzoekers klacht

5. Uitnodigingen van de vreemdelingendienst van 30 juni en 7 juli 2005 aan verzoeker voor de teruggave van documenten
6. Standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden van 28 juli 2005
7. Reactie verzoekers gemachtigde van 11 augustus 2005
8. Reactie korpsbeheerder van 12 september 2005 op nadere vragen Nationale ombudsman.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond